

Tisková zpráva, 1. 11. 2022, Praha

V návratu k hodnotově orientované zahraniční politice se ČR zlepšuje, ale stále má rezervy, říkají neziskové platformy FoRS a DEMAS spolu s AMO a zahajují společný projekt

Vláda Petra Fialy avizovala návrat k hodnotové zahraniční politice a podporu lidskoprávní a rozvojové agendy, jejichž financování se v posledních letech dotkly významné škrty. ČR se dlouhodobě ocitla na konci mezinárodních statistik ve výdajích na oficiální rozvojovou pomoc (ODA). Nepříznivý trend z posledních let pomohl zvrátit až takřka vzorný přístup k humanitární pomoci Ukrajině. Nicméně výzvy má Česká republika před sebou i nadále v oblasti klimatických financí pro rozvojový svět, kde například v rámci prvního doplňování na období 2019-2023 nepřispěla ani korunou.

Platformy FoRS a DEMAS společně s Asociací pro mezinárodní otázky (AMO) zahajují projekt, který má za cíl, aby na pozitivní kroky z letošního roku navázaly další, které nebudou diktovány pouze jednorázovou reakcí na ruskou agresi na Ukrajině.

Válka na Ukrajině vede nejen k tomu, že Evropa čelí největší migrační vlně od druhé světové války, ale projevuje se i významným ohrožením potravinové i energetické bezpečnosti ve světě a dalším růstem nestability. Ta postihuje zejména dlouhodobými krizemi zmítané regiony na Blízkém východě a v Africe. Je proto zásadní posilovat odolnost obyvatel v těchto oblastech prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a kroky k prevenci katastrof, aniž bychom přitom rezignovali na dodržování lidských práv a podporu demokratických hodnot.

Příspěvek ČR na financování rozvojové, humanitární a lidskoprávní agendy nepřesáhl po dlouhá léta 0,13 % HND, což ČR řadilo na poslední místa v žebříčku zemí sdružených ve Výboru pro rozvojovou pomoc pod OECD. Nebýt ruské války na Ukrajině, byl by letošní výsledek možná nižší. Ještě horší bilanci vykazují příspěvky do Zeleného klimatického fondu pro rozvojový svět (GCF), které jsou mj. také započitatelné do oficiální rozvojové pomoci. Zatímco v úvodní přípravné fázi aktivit fondu v období 2016-2019 poskytla ČR na s ním související agendu 150 mil. Kč, na období 2020-2023 nepřispěla vůbec.

Pavel Příbyl, ředitel FoRS, říká: *“Oceňujeme, jak se česká vláda staví k potřebě pomáhat v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. Pomáhat a posilovat odolnost je však potřeba i jinde, mimo jiné v pro Evropu zásadních, potravinovou i klimatickou i energetickou krizí zasažených oblastech Blízkého východu a severní i subsaharské Afriky. A nejde jen o tzv. klasickou humanitární a rozvojovou pomoc. Například na listopadový klimatický summit v Egyptě jede ČR jako jedna z mála bohatých zemí, které na období 2019-2023 nijak nepřispěly do Zeleného klimatického fondu pro rozvojový svět. A i částka, kterou se zatím chystá poskytnout na období 2024-2027 se jeví jako nanejvýš symbolická.”*

Sabina Malcová, ředitelka DEMAS, doplňuje: *„Nacházíme se v době, v níž se pod tlakem ocitají demokratické instituce napříč celou Evropou. Pro zachování stability je přitom nutné posilovat demokratické mechanismy nejen uvnitř EU, ale také podporovat ochranu základních práv a svobod a demokratických hodnot, jakož i posilovat občanskou společnost, svobodná média, dobré vládnutí či právní stát ve třetích zemích, zejména pak v nám blízkých zemích Východního partnerství a na*

západním Balkáně. Budeme se tedy snažit, aby ČR svůj kurz zaměřený na podporu transformační politiky držela dlouhodobě.“

Pavel Havlíček, analytik AMO, přidává: *“Česká vláda v mnoha ohledech ukazuje nevídaný leadership v oblasti zahraniční politiky a bezpečnosti, který vrací Česku dlouho postrádaný kredit na mezinárodní půdě. Nicméně některé další závazky – zejména v oblasti klimatických financí – jsou i nadále přehlíženy a jejich význam nedostatečně vysvětlován veřejnosti. Proto se musí kabinet Petra Fialy na tuto problematiku zaměřit a pokusit se lépe vysvětlovat, proč musí Česká republika například pomáhat Ukrajině v překonání ruské agrese a proč je pro nás významné ji i v budoucnu finančně podporovat a zasazovat se o její budoucí energetickou i celkovou udržitelnost.“*

FoRS, DEMAS a AMO se kromě dlouhodobě předvídatelných a důstojných posunů ve výše popsáných oblastech zaměří také na zvyšování povědomí o jejich významu jak mezi politiky, tak u širší veřejnosti.

Informace pro editory:

FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci (www.fors.cz): Platforma sdružuje 34 organizací. K jejím členům se řadí domácí neziskové organizace a think-tanky, národní sekce mezinárodních organizací, univerzity a další subjekty zaměřené na zahraniční rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, vzdělávání a informování o rozvojových tématech.

DEMÁS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv (www.demas.cz): Platforma 14 českých nevládních organizací, které se soustředí na podporu základních lidských práv, demokracie, občanské společnosti, svobodných médií, dobrého vládnutí a vlády práva ve třetích zemích.

AMO – Asociace pro mezinárodní otázky (www.amo.cz): Nevládní nezisková organizace, jejímž základním posláním je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Poskytuje prostor pro vyjadřování a realizaci idejí, myšlenek a projektů sloužících k rozvoji vzdělanosti, porozumění a tolerance mezi lidmi.

Poznámky:

- (1) Shrnutí, jak si ČR ve financování humanitární a rozvojové spolupráce stála v roce 2021 naleznete [zde](#).

Kontaktní osoba:

Kateřina Carda Kosmatová
Katerina.kosmatova@fors.cz
724 384 819

Projekt „Návrat k hodnotově orientované zahraniční politice: Advokační kampaň za zvýšení příspěvků české vlády na rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, podporu demokracie a lidských práv v zahraničí a na klimafinance pro rozvojový svět“ je realizován od 1. 10. 2022 do 31. 3. 2024.

Projekt podpořila Nadace OSF / Výbor Dobré vůle – Nadace Olgy Havlové v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

**Měníme společnost.
S odvahou.**

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE

**SKAUTSKÝ
INSTITUT**